Porez na dohodak od samostalne djelatnosti

Radovan, Tea

Undergraduate thesis / Završni rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Law / Sveučilište u Zagrebu, Pravni fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:199:625508

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-16**

Repository / Repozitorij:

Repository Faculty of Law University of Zagreb

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

PRAVNI FAKULTET

STRUČNI POREZNI STUDIJ

Tea Radovan

POREZ NA DOHODAK OD SAMOSTALNIH DJELATNOSTI

ZAVRŠNI RAD

Zagreb, 2024.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

PRAVNI FAKULTET

STRUČNI POREZNI STUDIJ

Tea Radovan

POREZ NA DOHODAK OD SAMOSTALNIH DJELATNOSTI

ZAVRŠNI RAD

Mentor: prof. dr. sc. Hrvoje Arbutina

Zagreb, 2024.

Sadržaj

1. Uvod ... 1
2. Povijesni pregled poreza na dohodak ... 2
3. Porez na dohodak u Republici Hrvatskoj ... 5
   3.1. Porezni obveznik ... 5
      3.1.1. Rezident ... *6*
      3.1.2. Nerezident ... *6*
   3.2. Porezna osnovica ... 7
   3.3. Izvori dohotka ... 7
   3.4 Rezident i nerezident u oviru samostalne djelatnosti ... 7
4. Obračun poreza na dohodak u RH ... 8
5. Samostalne djelatnosti u Republici Hrvatskoj ... 10
   5.1. Dohodak od samostalnih djelatnosti ... 10
   5.2. Samostalnom djelatnosti obrta i s obrtom izjednačenih djelatnosti ... 10
   4.3. Plaćanje poreza na dohodak ostvarenog od samostalnih djelatnosti ... 12
      4.3.1. Plaćanje poreza na dohodak prema stvarno nastalim primicima i izdacima ... *12*
   4.3.2. Primici po osnovi samostalnih djelatnosti ... 14
   4.4. Utvrđivanje predujma poreza na dohodak od samostalne djelatnosti ... 16
   4.5. Poticaji zapošljavanja u samostalnim djelatnostima ... 16
   4.6. Plaćanje poreza na dohodak od samostalne djelatnosti na paušalno utvrđenu osnovicu ... 17
      4.6. 1. Utvrđivanje godišnjega paušalnog dohotka ... *18*
   4.7. Olakšice kod samostalnih poslovnih djelatnosti ... 20
      4.7.1. Poticaji istraživanja i razvoja ... *20*
      4.7.2 Poticaji na temelju plaća novih radnika ... *23*
      4.7.3. Državne potpore ... *24*
      4.7.4. Preneseni gubitak ... *25*
5. Poslovne knjige i evidencija ... 26
   5.1. Knjiga primitaka i izdataka ... 26
   5.2. Knjiga prometa ... 29
   5.3. Utvrđivanje dohotka na obrascu DOH ... 30
6. Zaključak ... 34
7. Literatura ... 35

Sažetak

Porez na dohodak je oblik izravnog oporezivanja kojim se oporezuje dohodak poreznog obveznika, fizičke osobe. Prvi počeci oporezivanja porezom na dohodak u Europi javljaju se u 18. st. Na području Republike Hrvatske prvi put kao sintetički porez počinje se primjenjivati 1994. g. Od tada se ovaj oblik poreza utvrđuje i plaća prema odredbama Zakona o porezu na dohodak u kojem su jasno definirani pojmovi poreznog obveznika, porezne osnovice, porezne obveze, porezne olakšice, izvori i drugi. Jedan od izvora poreza na dohodak je dohodak od samostalnih djelatnosti koji se definira kao razlika ostvarenih primitaka i izdataka u poreznom razdoblju. Dohotkom od samostalne djelatnost smatra se i dohodak od obrta i s obrtom izjednačenih djelatnosti, dohodak od slobodnih zanimanja, dohodak od poljoprivrede i šumarstva i dohodak od djelatnosti proizvodnje električne energije. Porez na dohodak može se naplaćivati prema stvarno nastalim primicima i izdacima, kao i na paušalno utvrđenu osnovicu. Iznos osnovice može biti umanjen za iznose Zakonom propisanih olakšica. Porezni obveznici dužni su se upisati u registar poreznih obveznika čime se obvezuju evidentirati potrebnu dokumentaciju u poslovnim knjigama i evidencijama kao što su Knjiga primitaka i izdataka, knjiga prometa te DOH obrazac.

Ključne riječi: Porez na dohodak, dohodak od samostalnih poslovnih djelatnosti, poslovni primici, poslovni izdaci, porezni obveznik

Summary

Income tax is a form of direct taxation that taxes the income of the taxpayer - a natural person. The first beginnings of taxation with income tax in Europe appeared in the 18th century. On the territory of Croatia, it was first applied as a synthetic tax in 1994. Since then, this form of tax has been determined and paid according to the provisions of the Income Tax Act in which the concepts of taxpayer, tax bases, tax obligations, tax benefits, sources and others are clearly defined. One of the sources of income tax is the income from independent business activities, defined as the difference between realized receipts and expenses in the tax period. Self-employment income includes income from trades and trade-related activities, free trades, agriculture and forestry, as well as electricity production. Income tax can be charged based on actually incurred receipts and expenses, as well as on a flat-rate basis. The base amount may be reduced by the amounts of benefits prescribed by the Law. Taxpayers are obliged to register in the register of taxpayers, whereby they undertake to record the necessary documentation in business books and records, such as the Receipts and Expenditures Book, the turnover book and the DOH form.

Keywords: Income tax, income from independent business activities, business receipts, business expenses, taxpayer

Izjava o izvornosti

Ja, Tea Radovan, pod punom moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću, izjavljujem da sam isključivi autorica završnog rada te da u radu nisu na nedozvoljeni način (bez pravilnog citiranja) korišteni dijelovi tuđih radova te da se prilikom izrade rada nisam koristila drugim izvorima do onih navedenih u radu.

Tea Radovan

1. Uvod

Predmet istraživanja ovog završnog rada je porez na dohodak od samostalnih djelatnosti kao jednog od izvora poreza na dohodak uz dohodak od nesamostalnih djelatnosti, imovine i imovinskih prava, kapitala i drugi dohodak. Prethodno spomenutim porezom oporezuje se fizička osoba ne/rezident koji steče dohodak unutar jurisdikcije u određenom poreznom razdoblju u trajanju od jedne kalendarske godine ukoliko poslovanje nije ranije prekinuto. Prema Zakonu o porezu na dohodak porezna osnovica poreza na dohodak je ukupni iznos dohotka od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti, imovine i imovinskih prava, kapitala, osiguranja i drugih primitaka ostvaren od strane rezidenta u tuzemstvu i inozemstvu umanjen za iznos osobnih odbitaka. Obračunava se prema načelu svjetskog dohotka.

Naglasak je na dohotku od samostalnih djelatnosti u koje se ubrajaju dohodak od obrta i s obrtom izjednačenih djelatnosti, dohodak od slobodnih zanimanja, dohodak od poljoprivrede i šumarstva i dohodak od djelatnosti proizvodnje električne energije. U nastavku završnog rada provesti ćemo detaljniju analizu navedene podjele. Porez ostvaren od samostalnih djelatnosti definira se kao razlika ostvarenih primitaka i izdataka u poreznom razdoblju. Primici po osnovi samostalnih djelatnosti su sva dobra utvrđena prema njihovoj tržišnoj vrijednosti koja su osobi poreznog obveznika pritekla u poreznom razdoblju. Izdaci su odljevi dobara poreznog obveznika koji su izravno vezani uz poslovanje poreznog obveznika. Iznos poreza na dohodak može se utvrđivati kao razlika poslovnih primitaka i izdataka ili prema paušalno utvrđenoj poreznoj osnovici. Ukoliko se iznos obračunava dohotkom kao razlikom nastalih primitaka i izdataka uzimat će se u obzir samo oni za koje je podmiren račun dobavljačima. Paušalno oporezivanje omogućuje obveznicima da porez plaćaju prema unaprijed utvrđenim iznosima u kvartalima prema Pravilniku o paušalnom oporezivanju samostalnih djelatnosti. Porezni obveznik dužan je upisati se u registar poreznih obveznika i voditi propisanu evidenciju i poslovne knjige kao što su Knjiga primitaka i izdataka, Knjiga prometa . Ključna je evidencija podataka iz spomenutih knjiga čiji se podatci koriste za zaključivanje obrasca DOH u koji se upisuju prethodno evidentirani podaci iz KPI obrasca.

Cilj ovog rada je pobliže objasniti metode oporezivanja dohotka rezidenta koji ostvari dohodak u okviru samostalnih djelatnosti. Kroz širi spektar objašnjavanja poreza na dohodak i njegovu povijest prvenstvo se tema sažima na oporezivanje dohotka od samostalnih djelatnosti . Kod samog postupka utvrđivanja porezne obveze glavni cilj je objasniti način utvrđivanja poreza u DOH obrascu.

Završni rad na temu „Dohodak od samostalnih djelatnosti“ podijeljen je na šest dijelova koji čini jedinstvenu cjelinu. U uvodnom dijelu objašnjeni su predmet , cilj i struktura rada. Drugi dio rada uz povijesni nastanak poreza na dohodak, detaljnije objašnjava Zakonom propisane pojmove direktno vezane za porez na dohodak u cjelini kao što su osoba poreznog obveznika rezidenta odnosno nerezidenta, porezna osnovica i njen obračun kao i izvore dohotka. Treći dio zbog važnosti razumijevanja principa oporezivanja dohotka u cjelini dodatno pojašnjava sami obračun poreza na teritoriju Republike Hrvatske. Provedbeni zakon o porezu na dohodak na državnoj razini prati i donošenje provedbenih mjera na razini lokalne uprave. U četvrtom dijelu tema se iz izvora dohodaka sažima na dohodak od samostalne djelatnosti kao razliku naplaćenih primitaka i izdataka nastalih u poreznom razdoblju. Također, nabrojane su i pojašnjene podijeljene u tri cjeline: dohodak od obrta i s obrtom izjednačenih djelatnosti, dohodak od samostalnih zanimanja i dohodak od poljoprivrede i šumarstva. Naglasak u ovom radu stavljen je na objašnjavanje principa oporezivanja porezom na dohodak fizičkih osoba i njegova plaćanja prema stvarno nastalim primicima i izdacima te na paušalno utvrđenu poreznu osnovicu. U petom dijelu prikazana je evidencija u poslovnim knjigama koju su dužni voditi obveznici poreza na dohodak od dana upisa u registar poreznih obveznika. Podaci se upisuju u Knjigu primitaka i izdataka godišnje, te dnevno u Knjigu prometa. Evidentirani podaci koriste se utvrđivanje u knjizi primataka i izdataka(KPI obrazac), a zaključno se provjereni podaci upisuju u godišnju poreznu prijavu(DOH obrazac). Detaljnije i sa primjerima slika pojašnjen je način evidentiranja primitaka i izdataka za utvrđeno porezno razdoblje. Zaključak, kao posljednja cjelina prikazuje sažeti prikaz najbitnije spomenutih pojmova za obrađenu temu.

2. Povijesni pregled poreza na dohodak

Porez na dohodak oblik je izravnog poreza koji se nameće na dohodak fizičkih osoba koje snose porezni teret. Reguliran je Zakonom o porezu na dohodak te se plaća prema Zakonom propisanim odredbama.

Jedan je od novijih poreznih oblika koji se javlja tijekom proces industrijalizacije u 18.stoljeću u Velikoj Britaniji prvenstveno s ciljem ubiranja financijskih prihoda za ratne svrhe, a nakon kratke stanke slijedi ponovno uvođenje za potrebe financiranja javnih rashoda s obzirom da su se prihodi od carina znatno smanjili zbog uvođenja slobodne trgovine. 1920. porez na dohodak se počinje primjenjivati na području Njemačke. Jasno se vidjela razlika dvaju poreznih sustava s obzirom da je njemački bio usmjeren kao sintetički dok se u engleskom poreznom sustavu primjenjivao analitički porez na dohodak koji je bio raščlanjen na 5 poreza.

Značajniji utjecaj na porezni sustav na našem području imao je austrijski porezni sustav uveden 1898. čiji se sustav oporezivanja primjenjivao na području Dalmacije, dok je ostatkom zemlje prevladavao mađarski porezni sustav iz 1915. Porez na dohodak u tadašnjoj Jugoslaviji uvodi se 1959. kao dopunski porez kojim se prihod stječe iz ukupnog dohotka građana po uzoru na engleski. Od 1.siječnja 1994. primjenjuje se sintetički porez.

Postoje tri oblika poreza na dohodak: engleski, romanski i germanski. Prilikom oporezivanja fizičkih osoba kod engleskog oblika koriste se 2 oblika poreza. Najprije se oporezuje porezna osnovica proporcionalnom stopom poreza na dohodak (eng.income tax) nakon čega se svaki određeni iznos koji pređe zakonom propisani iznos oporezuje progresivnom poreznom stopom (eng. surtax). Prilikom ubiranja općeg poreza uporabom cedula kao pojedinačno ostvareni prihod, podijeljenih na različite slučajeve (eng. cases) primjenjuju se posebno propisane odredbe za utvrđivanje oporezivog iznosa pojedinog prihoda. Bitno je naglasiti da je pri ovom tipu utvrđivanja osnovice poreza na dohodak akcent na osobnim karakteristikama fizičke osobe dok je progresivno oporezivanje u drugom planu. Upravo ova spomenuta činjenica razlikuje romanski od engleskog tipa oporezivanja. Iako se još uvijek primjenjuju cedule prilikom oporezivanja jednim dijelom proporcionalno, drugim

progresivno, ne uzimaju se svojstva fizičkih osoba. Takvi porezi su definirani pod nazivom „porezi na određene vrste prihoda“.

Germanski oblik je oblik sintetičkog ili jedinstvenog poreza čije je glavno obilježje sinteza različitih vrsta poreza u jedan. Uveden je u porezni sustav Njemačke 1881. gdje se pokazao kao najbolji model oporezivanja za tržišno gospodarstvo što je bio dovoljan razlog da ga preuzmu mnoge zemlje, uključujući Republiku Hrvatsku, za provođenje vlastite fiskalne politike. Iako ovaj oblik karakterizira izdašnost, univerzalan je jer se obračunava zavisno od cjelokupne porezne snage poreznog obveznika (domaćinstva).

Osnovne karakteristike poreza na dohodak su:

1) Predmet oporezivanja su ukupni prihodi tj. dohodak poreznog obveznika

2) Osnovica poreza na dohodak je ukupni neto dohodak koji nastaje tako da se od bruto dohotka odbiju propisima utvrđeni odbici, kojima se smatraju oni koji su bili potrebni za njegovo ostvarenje

3) Oporeziva porezna osnovica je zbog specifičnog karaktera poreza na dohodak kao najosobnijeg osobnog poreza, ona veličina na koju će se primijeniti odgovarajuća porezna stopa kako bi se moglo utvrditi (konačno) opterećenje tim porezom

4) Povod oporezivanju čini porez na dohodak koji se oslanja na oporezivanje stečenog dohotka

5) Porez na dohodak je direktan porez jer se plaća prije i neovisno o trošenju dohotka

6) Subjekt oporezivanja koji nam govori da se porez na dohodak odnosi na fizičke osobe[1]

[1] Jelčić, B. (2011) Porezi: opći dio. Zagreb: Visoka poslovna škola Libertas, str. 119.

3. Porez na dohodak u Republici Hrvatskoj

Porez na dohodak u Republici Hrvatskoj na snazi je od 1994. godine kada je donesen prvi samostalni Zakon o porezu na dohodak. Danas je također uređen Zakonom o porezu na dohodak, Pravilnikom i posebnim pravilnicima koji su do sada imali nekoliko izmjena.

Porez na dohodak je porez koji se oslanja na oporezivanje stečenog dohotka. Veličina dohotka koja je relevantna za oporezivanje primjenom poreza na dohodak zbroj je svih prihoda koji čine dohodak, proteklih u propisima utvrđenom razdoblju. Porez na dohodak utvrđuje se i plaća za kalendarsku godinu, osim ako ovim Zakonom nije određeno drugačije. Iznimno od st. 1. ovog članka, porezno razdoblje može biti kraće od kalendarske godine u sljedećim slučajevima:

1. Ako rezident tijekom iste kalendarske godine postane nerezident ili obratno,u kojem slučaju porezno razdoblje obuhvaća razdoblje u kojem je fizička osoba bila rezident odnosno nerezident
2. Rođenja ili smrti poreznog obveznika.[2]

U Republici Hrvatskoj porez na dohodak utvrđuje se i plaća prema odredbama Zakona o porezu na dohodak (NN 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20, 151/22, 114/23).

Za potrebe oporezivanja porezom na dohodak važno je koliki je dohodak pritekao poreznom obvezniku u određenom vremenu, neovisno o tome za koje se svrhe on rabio.[3]

3.1.Porezni obveznik

Prilikom utvrđivanja osobe poreznog obveznika riječ je o određenju osobne dimenzije porezne obveze. Poreznopravna sposobnost odlika je odgovornosti fizičke osobe kao nositelja prava i obveza poreznog prava. Zakonodavstva suvremenih država za nastanak tuzemne porezne pripadnosti najčešće traže činjenicu da fizičke osobe u tuzemstvu imaju prebivalište ili uobičajeno boravište. Neograničena porezna obveza proteže se na sve dohotke koje takvi porezni obveznici ostvare u tuzemstvu ili

[2] Zakon o porezu na dohodak, NN 115/16, 106/18,138/20, 151/22,114/23, čl.7
[3] Jelčić. B.: Porezi;Visoka poslovna škola Libertas, Zagreb, 2011.god. str 120

inozemstvu (svjetski dohodak). Nasuprot tome, fizičke osobe, koje u tuzemstvu nemaju niti prebivalište niti uobičajeno boravište, smatraju se ograničeno porezno obveznim i plaćaju tuzemni porez samo na dohodak ostvaren u tuzemstvu.[4]

Porezni obveznik je prema Zakonu o porezu na dohodak:

1. Fizička osoba koja ostvaruje dohodak. Ako više osoba ostvaruje zajednički dohodak, porezni obveznik je svaka fizička osoba zasebno i to za svoj udio u zajednički ostvarenom dohotku.

2. Nasljednik za sve porezne obveze koje proizlaze iz dohotka što ga je ostavitelj ostvario do svoje smrti. Nasljednik je istodobno i porezni obveznik za dohodak koji mu pritječe iz naslijeđenih izvora dohotka.. Predujam poreza na dohodak odnosno porez na dohodak nasljedniku se utvrđuje po istom izvoru dohotka koji se utvrđivao ostavitelju.[5]

3.1.1. Rezident

(1) Rezident je fizička osoba koja u Republici Hrvatskoj ima prebivalište ili uobičajeno boravište.

(2) Rezident je i fizička osoba koja u Republici Hrvatskoj nema prebivalište ni uobičajeno boravište, a zaposlen je u državnoj službi Republike Hrvatske i po toj osnovi prima plaću.

3.1.2. Nerezident

Nerezident je fizička osoba koja u Republici Hrvatskoj nema ni prebivalište ni uobičajeno boravište, a u Republici Hrvatskoj ostvaruje dohodak koji se oporezuje prema odredbama ovoga Zakona[6].

Porezna osnovica poreza na dohodak u poreznom sustavu je iznos na koji se primjenjuje porezna stopa na iznos poreza koji fizička osoba treba platiti na svoj dohodak.

[4] 02Mijatovic.indd (srce.hr)
[5] Porezni sustav - Porez na dohodak (porezna-uprava.hr)
[6] Zakon o porezu na dohodak, NN 114/23 , čl.4

• Za fizičke osobe, porezna osnovica uključuje sve vrste prihoda koje ostvaruju tijekom poreznog razdoblja. To uključuje, ali nije ograničeno na:

• Plaće i naknade za rad (osobni dohodak)

• Prihode od samostalnih djelatnosti

• Kapitalne dobitke

• Prihode od imovine

• Ostale prihode koji su oporezivi prema zakonu o porezu na dohodak

3.2. Porezna osnovica

Porezna osnovica rezidenta je ukupni iznos dohotka od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti, imovine i imovinskih prava, kapitala, osiguranja i drugih primitaka, koji rezident ostvari u tuzemstvu i inozemstvu (načelo svjetskog dohotka), a umanjen za osobni odbitak rezidenta.

3.3. Izvori dohotka

1. Dohodak od nesamostalnog rada (plaće i mirovine),

2. Dohodak od samostalne djelatnosti,

3. Dohodak od imovine i imovinskih prava,

4. Dohodak od kapitala,

5. Drugi dohodak.[7]

3.4 Rezident i nerezident u oviru samostalne djelatnosti

Dohodak od samostalne djelatnosti, koji rezident ostvari u tuzemstvu i inozemstvu, a nerezident u tuzemstvu, umanjuje se:

1. Za iznos plaća novozaposlenih osoba,

[7] izvori dohotka (porezna-uprava.hr)

2. Za iznos državne potpore za obrazovanje i izobrazbu te za naukovanja za obrtnička zanimanja prema posebnim propisima,

3. Za iznos izdataka za istraživanje i razvoj,

4. Za preneseni gubitak, nakon umanjenja iz točke 1., 2. i 3., koji je rezident po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti ostvario u tuzemstvu i inozemstvu, a nerezident u tuzemstvu.[8]

4. Obračun poreza na dohodak u RH

Visina stope poreza na dohodak se određuje sukladno visini ostvarenog dohotka koje je moguće umanjiti u skladu s odredbama Zakona o porezu na dohodak (za plaće novozaposlenih osoba, za izvođenje praktične nastave i vježbe naukovanja, državne potpore za obrazovanje i naobrazbu, izdatke za istraživanje i razvoj, dane donacije i sl.). Na izračunati se iznos oporezivog dohotka, do visine osobnog odbitka, porez ne plaća. Godišnji porez na dohodak plaća se po nižoj stopi na poreznu osnovicu do visine 50.400,00 eura te po višoj stopi na dio porezne osnovice koji prelazi iznos od 50.400,00 eura.[9]

(1) Visine poreznih stopa iz članka 19. ovoga Zakona određuju predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave svojom odlukom.

(2) Predstavničko tijelo jedinica lokalne samouprave može svojom odlukom propisati visine poreznih stopa u granicama propisanim ovim Zakonom, i to:

1. Općina – nižu stopu u granicama od 15 % do 22 % te višu stopu u granicama od 25 % do 33 %

2. Grad s manje od 30.000 stanovnika nižu stopu u granicama od 15 % do 22,40 % te višu stopu u granicama od 25 % do 33,60 %

3. Grad s više od 30.000 stanovnika nižu stopu u granicama od 15 % do 23 % te višu stopu u granicama od 25 % do 34,50 %

[8] https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/porez_na_dohodak.aspx
[9] Zakon o porezu na dohodak, NN 115/16, 106/18,138/20, 151/22,114/23, čl.19

4. Grad Zagreb nižu stopu u granicama od 15 % do 23,60 % te višu stopu u granicama od 25 % do 35,40 %.[10]

Porezni razred		Do 31.12.2023	Od 01.01.2024	
	Stopa	Mjesečna osnovica od do	Stopa(min.-max)	Mjesečna osnovica od-do
1.razred	20%	0,01-391,6	15-23,6%	0,01-4200,00
2.razred	30%	3981,69-beskonačno	25%-35,4%	4200,01-beskonačno

Od 01.01.2024. godine sljedeće su izmjene vezane za porez na dohodak:

- Povećan iznos osnovnog osobnog odbitka
- Povećan prag kod poreznih razreda
- Povećani iznosi osobnog odbitka za uzdržavane članove i invalidnost primjenom koeficijenta na osnovni osobni odbitak

Ukidanjem prireza poreza na dohodak 01.01.2024 (ne obračunava se prilikom isplate plaće i ostalih oporezivih primitaka), visina poreznih stopa određena je od strane jedinica lokalne samouprave (gradovi i općine). Takav način omogućuje jedinicama lokalne samouprave da samostalno propišu porezne stope na području svoje regije.

Jedinice lokalne samouprave (JLS) dužne su donijeti odluku o visini poreznih stopa u propisanim granicama tokom IV kvartala 2023. godine te je objaviti u Narodnim novinama najkasnije do kraja tekuće godine, sa stupanjem na snagu 1. siječnja 2024.godine. Ako grad/općina ne donese odluku o visini porezne stope primjenjuju se stope 20% i 30%. Općine prema postojećem sustavu PDOH imaju prirez do 10%. Novi prijedlog za nižu stopu je 15%-22% a za višu stopu 25%-33%. Gradovi sa manje od 30.000 stanovnika po postojećem sustavu imaju prirez do 12%. Novi prijedlog za nižu

[10] Ibidem ,NN 115/16,114/23, čl.19a

stopu je 15%-22,4% a za višu stopu 25%-33,6%. Gradovi sa više od 30.000 stanovnika po postojećem sustavu imaju prirez do 15%. Novi prijedlog za nižu stopu je 15%-23% a za višu stopu 25%-34,5%. Grad Zagreb po postojećem sustavu ima prirez do 18%. Novi prijedlog za nižu stopu je 15%-23,6% a za višu stopu 25%-35,4%.[11] K-

5. Samostalne djelatnosti u Republici Hrvatskoj

5.1. Dohodak od samostalnih djelatnosti

Dohodak od samostalnih djelatnosti je razlika između poslovnih primitaka i poslovnih izdataka nastalih u poreznom razdoblju.

Dohotkom od samostalne djelatnosti smatra se dohodak od obrta i s obrtom izjednačenih djelatnosti, dohodak od slobodnih zanimanja, dohodak od poljoprivrede i šumarstva i dohodak od djelatnosti proizvodnje električne energije.[12]

5.2. Samostalnom djelatnosti obrta i s obrtom izjednačenih djelatnosti

Obrtničkim djelatnostima smatraju se:

1. Djelatnosti u smislu zakona kojim se uređuje obavljanje obrta i sve druge posebno nenavedene gospodarstvene djelatnosti;

2. Ustup uz naknadu ili konačna prodaja imovinskih prava u okviru obrtničke djelatnosti ili djelatnosti slobodnog zanimanja.

Djelatnostima slobodnih zanimanja smatraju se profesionalne djelatnosti fizičkih osoba koje su po toj osnovi obvezno osigurane prema propisima koji uređuju obvezna osiguranja, odnosno djelatnosti fizičkih osoba kojima su to osnovne djelatnosti i koje su po toj osnovi upisane u registar poreznih obveznika poreza na dohodak.

[11] https://www.isplate.info/clanak.aspx?idc=51

[12] Zakon o porezu na dohodak ,NN 115/16,151/22, čl. 28.

Osobito se takvima smatraju:

1. Samostalna djelatnost zdravstvenih djelatnika, veterinara, odvjetnika, javnih bilježnika, revizora, inženjera, arhitekata, poreznih savjetnika, stečajnih upravitelja, tumača, prevoditelja, turističkih djelatnika i druge slične djelatnosti,

2. Samostalna djelatnost znanstvenika, književnika, izumitelja i druge slične djelatnosti,

3. Samostalna predavačka djelatnost, odgojna djelatnost i druge slične djelatnosti,

4. Samostalna djelatnost novinara, umjetnika i sportaša.

Djelatnost poljoprivrede i šumarstva obuhvaća korištenje prirodnih bogatstava zemlje i prodaju, odnosno zamjenu od tih djelatnosti dobivenih proizvoda u neprerađenom stanju. Fizičke osobe su po osnovi djelatnosti poljoprivrede i šumarstva obveznici poreza na dohodak ako su po toj osnovi obveznici PDV-a, ako po toj osnovi u poreznom razdoblju ostvare ukupni godišnji primitak veći od 10.685,00 eura.

Djelatnošću proizvodnje električne energije smatra se djelatnost proizvodnje električne energije od strane krajnjih kupaca s vlastitom proizvodnjom električne energije uz ispunjenje ostalih uvjeta propisanih propisom kojim se uređuje preuzimanje električne energije od krajnjih kupaca s vlastitom proizvodnjom ili korisnika postrojenja za samoopskrbu.

Ako fizičke osobe, proizvođači električne energije koje kao krajnji kupci s vlastitom proizvodnjom, a koje su prethodno bile proizvođači električne energije kao korisnici postrojenja za samoopskrbu, ostvare ukupan godišnji primitak veći od trostrukog iznosa osnovnog osobnog odbitka (1.680,00 eura), obveznici su poreza na dohodak.
Dohodak od samostalne djelatnosti koji rezident ostvari u tuzemstvu i inozemstvu, a nerezident u tuzemstvu umanjuje se za:

1. Iznos plaća novozaposlenih osoba,

2. Iznos državne potpore za obrazovanje i izobrazbu te iznos potpore male vrijednosti za izvođenje praktične nastave i vježbe naukovanja u sustavu vezanih obrta,

3. Iznos izdataka za istraživanje i razvoj i/ili

4. Preneseni gubitak (najviše 5 godina)[13]

4.3. Plaćanje poreza na dohodak ostvarenog od samostalnih djelatnosti

Osobe koje obavljaju djelatnost samostalnim radom su u pravilu obveznici poreza na dohodak za razliku poslovnih primitaka i poslovnih izdataka ili prema paušalno utvrđenoj poreznoj osnovici. Međutim oni mogu po sili zakona ili dragovoljno plaćati i porez na dobit te su u poreznom smislu izjednačeni s trgovačkim društvima.(zakon)

4.3.1. Plaćanje poreza na dohodak prema stvarno nastalim primicima i izdacima

Prema novčanom načelu, dohotkom kao razlikom nastalih primitaka i izdataka smatraju se oni koji su kao takvi naplaćeni, odnosno za koje je podmiren račun dobavljačima. Što se smatra primitkom, a što izdatkom od samostalne poslovne djelatnosti uređeno je *Zakonom o porezu na dohodak*.

4.3.1.1. Izdaci po osnovi samostalnih djelatnosti

Izdaci po osnovi samostalnih djelatnosti su svi odljevi dobara poreznog obveznika tijekom poreznog razdoblja radi stjecanja, osiguranja i očuvanja poslovnih primitaka. U poslovne izdatke poreznih obveznika koji obavljaju samostalne djelatnosti ulaze oni izdaci koji su izravno vezani za obavljanje djelatnosti.

POSLOVNI IZDACI:

1. Knjigovodstvene vrijednosti pojedinačno ili ukupno prodanih ili izuzetih dobara dugotrajne imovine koja su se vodila ili trebala voditi u popisu dugotrajne imovine
2. Troškovi otuđenja i likvidacije
3. Ulaganja osim ulaganja financijske imovine i ulaganja u dugotrajnu imovinu
4. Plaćene kamate po kreditima i zajmovima za obavljanje djelatnosti smatraju se poslovnim izdacima, a naplaćene kamate po sredstvima i plasmanima sredstava koja služe za obavljanje djelatnosti smatraju se poslovnim

[13] Zakon o porezu na dohodak ,NN 115/16, 151/22, 114/23, čl.29

primicima, ako nisu oporezive po odbitku u skladu s člankom 65. i člankom 70. stavkom 1. ovoga Zakona

5. Uplaćeni doprinosi za obvezna osiguranja prema posebnim propisima
6. Poslovni izdaci za materijal, robu, proizvode, energiju i usluge, koji služe za stjecanje dohotka, priznaju se u visini cijene nabave ili troška proizvodnje
7. Izdaci za plaće i obvezni doprinosi na plaću radnika i fizičkih osoba koje ostvaruju primitke iz članka 21. stavka 1. ovoga Zakona (plaće s porezima i doprinosima) u visini stvarnih isplata.
8. Otpisi prema članku 35. stavku 4. ovoga Zakona na način i prema stopama propisanim zakonom kojim se uređuje porez na dobit
9. Premije dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja uplaćene u korist radnika i/ili osobno poreznog obveznika koji obavlja samostalnu djelatnost, tuzemnom dobrovoljnom mirovinskom fondu, koji je registriran u skladu s propisima koji uređuju dobrovoljno mirovinsko osiguranje, na koje se ne plaća porez na dohodak sukladno članku 9. točki 18. ovoga Zakona
10. Proizvodi i roba iz asortimana poreznog obveznika prilagođeni za te svrhe s oznakom »nije za prodaju« te drugi reklamni predmeti s nazivom tvrtke, proizvoda i drugog oblika reklame (čaše, pepeljare, stolnjaci, podmetači, olovke, rokovnici, privjesci i slično) dani za uporabu u prodajnom prostoru kupca, a ako se daju potrošačima, smatraju se izdatkom ako je njihova pojedinačna vrijednost bez poreza na dodanu vrijednost do 22,00 eura.

Poslovnim izdacima se ne smatraju:

- Otpisi povećane vrijednosti dugotrajne imovine zbog revalorizacije
- Primljeni krediti i zajmovi nisu poslovni primitak, a otplate kredita i zajmova nisu poslovni izdatak

(1) Izdaci koji se porezno ne priznaju pri utvrđivanju dohotka od samostalne djelatnosti su:

1. 50% izdataka reprezentacije (ugošćenja, darova s ili bez utisnutog znaka tvrtke ili proizvoda, izdataka za odmor, šport, rekreaciju, izdataka za korištenje osobnih

motornih vozila, plovila, zrakoplova, kuća za odmor), u visini troškova nastalih iz poslovnih odnosa s poslovnim partnerom

2. Porez na dodanu vrijednost na vlastitu potrošnju, a i besplatne isporuke i drugi izdaci

3. Primici poduzetnika koji obavljaju samostalnu djelatnost po osnovi naknada, potpora i nagrada, iznad propisanih iznosa

4. Dnevnica i troškova službenog putovanja poduzetnika koji obavljaju samostalnu djelatnost, iznad propisanih iznosa i/ili

5. 50% izdataka u svezi s vlastitim ili unajmljenim osobnim motornim vozilima i drugim sredstvima za osobni prijevoz poduzetnika, poslovodnih i drugih zaposlenih osoba, ako se po osnovi korištenja tih sredstava za osobni prijevoz ne utvrđuje plaća ili drugi dohodak.

(2) Iznimno od stavka 1. točke 5. ovoga članka, poslovnim izdacima smatraju se ukupno nastali izdaci za osiguranje osobnih motornih vozila i drugih prijevoznih sredstava.

(3) Kao poslovni izdaci ne mogu se odbiti ni drugi izdaci koji nisu u izravnoj svezi s obavljanjem samostalne djelatnosti.[14]

4.3.2. Primici po osnovi samostalnih djelatnosti

Primici po osnovi samostalnih djelatnosti su sva dobra (novac, stvari, materijalna prava, usluge i drugo) koja su poreznom obvezniku u okviru njegove samostalne djelatnosti pritekla u poreznom razdoblju. Utvrđuju se prema njihovoj tržišnoj vrijednosti.

1. Primici ostvareni od prodaje i izuzimanja stvari i prava koja služe za obavljanje samostalne djelatnosti i koja se vode ili su se trebala voditi u popisu dugotrajne imovine
2. Primici ostvareni od otuđenja ili likvidacije djelatnosti
3. Izuzimanja

[14] Zakon o porezu na Dohodak , NN 115/16, 151/22, 114/23, čl.32

4. Manjkovi dobara u smislu propisa o porezu na dodanu vrijednost iznad visine utvrđene odlukom Hrvatske obrtničke komore te pripadajući porezi zaračunati prilikom nabave dobara za koja je utvrđen manjak
5. Primici po osnovi kamata iz članka 65. ovoga Zakona ako su ostvareni od financijskih transakcija koje čine osnovnu djelatnost poreznog obveznika
6. Poslovne primitke poreznog razdoblja po osnovi državnih pomoći, poticaja i potpora

   namijenjenih za nabavu dugotrajne imovine koja podliježe amortizaciji, uključuje se u poreznu osnovicu u iznosima evidentiranih izdataka nastalih temeljem amortizacije te dugotrajne imovine u istom poreznom razdoblju

Poslovnim primicima ne smatraju se :

- Primici po osnovi potpora primljenih radi ublažavanja posebnih okolnosti propisanih propisom kojim je uređen opći porezni postupak
- Izuzimanja financijske imovine
- Primici od otuđenja se ne oporezuju ako je osigurano kasnije oporezivanje skrivenih pričuva[15]

4.3.2.1. Primici na koje se ne plaća porez na dohodak

a) Naknadu plaće zbog privremene spriječenosti za rad isplaćenu na teret Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, državnog proračuna i centara za socijalnu skrb
b) Novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti, novčane pomoći i naknade troškova prijevoza koje isplaćuje Hrvatski zavod za zapošljavanje prema propisima o zapošljavanju
c) Primitke učenika i studenata na redovnom školovanju za rad preko učeničkih i studentskih udruga, po posebnim propisima i do propisanog iznosa te
d) Naknade štete zbog posljedica nesreće na radu prema odluci suda ili nagodbi u tijeku sudskog postupka, ako je naknada određena u jednokratnom iznosu.[16]

[15] Zakon o porezu na dohodak, NN 115/16, 32/20, čl.31
[16] https://gov.hr/hr/porez-na-dohodak/1466

4.4. Utvrđivanje predujma poreza na dohodak od samostalne djelatnosti

Kod dohotka od samostalne djelatnosti i dohotka koji se oporezuje na način propisan za samostalne djelatnosti, mjesečni predujam se utvrđuje i plaća na temelju podataka u podnesenoj godišnjoj prijavi poreza na dohodak.[17]

Mjesečni predujam poreza na dohodak od samostalne djelatnosti porezni obveznici plaćaju za mjesece koji slijede iza mjeseca u kojemu je istekao rok za podnošenje godišnje porezne prijave do isteka roka za podnošenje sljedeće godišnje porezne prijave.

Porezna uprava može, na zahtjev poreznog obveznika, izmijeniti visinu predujma. Zahtjev se temelji na podnesku koji sadržava sve bitne sastojke iz porezne prijave.

Porezni obveznik koji počinje obavljati samostalnu djelatnost ne plaća predujmove poreza na dohodak do podnošenja prve godišnje porezne prijave.

Predujmovi poreza na dohodak plaćaju se mjesečno do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec, i to na osnovi podataka iskazanih u godišnjoj poreznoj prijavi za prethodno porezno razdoblje tako da se porezna obveza za koju se utvrđuje predujam dijeli s brojem mjeseci istog razdoblja u kojem se samostalna djelatnost obavljala. Ako porezni obveznik u godišnjoj poreznoj prijavi uz dohodak od samostalne djelatnosti iskaže i dohodak iz ostalih izvora, predujam poreza za iduće razdoblje utvrđuje se samo od porezne obveze proizašle od obavljanja samostalne djelatnosti.

Porezna uprava može na temelju obavljenog očevida i nadzora, podataka iz obrađenih godišnjih poreznih prijava ili drugih podataka o poslovanju poreznog obveznika s kojima raspolaže izmijeniti rješenje o plaćanju predujmova ako je doneseno, odnosno donijeti rješenje i utvrditi nove iznose mjesečnih predujmova.[18]

4.5. Poticaji zapošljavanja u samostalnim djelatnostima

[17] https://www.porezna-uprava.hr/pozivni_centar/Stranice/Dohodak-od-samostalne-djelatnosti.aspx
[18] Zakon o porezu na dohodak ,NN 115/16, 106/18 ,čl 38.

Obveznicima poreza na dohodak koji obavljaju samostalne djelatnosti iz članka 29. ovoga Zakona dohodak od samostalne djelatnosti može se u poreznom razdoblju dodatno umanjiti za iznos isplaćenih plaća i uplaćenih doprinosa na plaću novim radnicima (oni s kojima je ugovor o radu sklopljen na neodređeno). Porezni obveznik ima pravo koristiti plaće novih radnika za umanjene porezne obveze godinu dana od dana potpisanog ugovora osim ako se radi o osobama s invaliditetom gdje zadržava to pravo 3 godine od dana njihova zaposlenja.[19] Također u zakonu je spomenuto umanjenje dohotka za iznos državne potpore za obrazovanje i izobrazbu te iznos potpore male vrijednosti za izvođenje praktične nastave i vježbe naukovanja u sustavu vezanih obrta, prema posebnim propisima.

4.6. Plaćanje poreza na dohodak od samostalne djelatnosti na paušalno utvrđenu osnovicu

Porezni obveznici, fizičke osobe mogu plaćati porez na dohodak na paušalno utvrđenu osnovicu u skladu sa Pravilnikom o paušalnom oporezivanju samostalnih djelatnosti.

Porezni obveznik koji nije obveznik poreza na dodanu vrijednost i koji po osnovi te djelatnosti u poreznom razdoblju ne ostvaruje primitak veći od zakonski propisani obvezni ulazak u sustav oporezivanja PDV-om , dohodak i njegov obračunati porez na dohodak se može utvrđivati i u paušalnom iznosu (čl82.).[20]

Obveznik poreza na dohodak kojemu se dohodak može utvrđivati u paušalnom iznosu je fizička osoba koja ostvaruje primitke od obavljanja samostalne djelatnosti obrta iz članka 29.stavka Zakona, u skladu s propisima o obrtu i samostalne djelatnosti poljoprivrede i šumarstva. [21]

Ukoliko porezni obveznik pri obavljanju prijavljene poslovne djelatnosti krene s uvođenjem novih ,smatrat će se da je došlo do proširenja obujma posla što će rezultirati proširenjem samostalne djelatnosti od koje se utvrđuje dohodak i porez na dohodak u paušalnom iznosu. U slučaju da se radi o novim djelatnostima propisanim u poslovnom

[19] Ibidem,čl.44
[20] https://www.poreznauprava.hr/baza_znanja/Stranice/GodisnjiPausalniDohodakSamostaDj.aspx
[21] Pravilnik o paušalnom oporezivanju samostalnih djelatnosti na temelju čl. 10 Zakona o porezu na dohodak, NN 115/16, 106/18 i 121/19

knjigama, dohodak će se automatski obračunavati na način propisan za samostalnu djelatnost prema čl. 30-35. Zakona istodobno s početkom obavljanja nove djelatnosti. U tom slučaju Porezna uprava donosi rješenje o plaćanju predujma poreza.

Plaćanje na paušalno utvrđenu osnovicu može se izvršiti samo ukoliko svi supoduzetnici zadovoljavaju propisane uvjete st.1 i 4 Pravilnika te njihov zajednički primitak ne prelazi zakonom propisan iznos za obvezan ulaz u sustav oporezivanja PDV-om.[22] Supoduzetnici su dužni imenovati nositelja zajedničke djelatnosti koji će biti odgovoran za izvršavanje propisanih obveza .

4.6. 1. Utvrđivanje godišnjega paušalnog dohotka

Godišnji paušalni dohodak utvrđuje se rješenjem nadležne ispostave Porezne uprave prema mjestu prebivališta ili uobičajenog boravišta poreznog obveznika, a koje je na snazi do donošenja rješenja.

UKUPNI GODIŠNJI PRIMICI	GODIŠNJA POREZNA OSNOVICA	GODIŠNJI PAUŠALNI POREZ NA DOHODAK (10 % - plaća se tromjesečno)
Od 0,00 - 11.300,00 eura	1.695,00 eura	169,50 eura
Od 11.300,00 - 15.300,00 eura	2.295,00 eura	229,50 eura
Od 15.300,00 - 19.000,00 eura	2.985,00 eura	298,50 eura
Od 19.000,00 - 30.600,00 eura	4.590,00 eura	459,00 eura
Od 30.600,00 - 40.000,00 eura	6.000,00 eura	600,00 eura

[22] Ibidem,,čl2

Slika https://www.porezna-uprava.hr/baza_znanja/Stranice/GodisnjiPausalniDohodakSamostaDj.aspx

Ukoliko ostvareni primitak prelazi donju nižu svotu a ne prelazi viši Zakonom propisan iznos primitka porez će se obračunati u iznosu od 85% ukupnog iznosa. Ukoliko dođe do prestanka obavljanja djelatnosti tijekom poreznog razdoblja ,godišnji će se iznos paušalnog dohotka izračunati sukladno broju mjeseci u kojima se djelatnost obavljala .Prosječno ostvareni primitak u određenom poreznom razdoblju se množi s prosječnim primitkom za porezno razdoblje od 12 mjeseci(dohodovni razred).

Iznos godišnjeg paušalnog poreza na dohodak povećava se i za prirez porezu na dohodak koji je uveden odlukom jedinice lokalne samouprave prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu poreznog obveznika. Takav je iznos konačan pa porezni obveznik nema mogućnost podnošenja prijave.

Ukoliko dođe do prestanka poslovanja djelatnosti prema paušalno utvrđenoj osnovici porezna uprava će utvrditi obvezu utvrđivanja osnovica na temelju poslovnih knjiga s prvim danom prestanka obveze te donijeti odluku o plaćanju predujma. Porezna uprava dužna je donijeti rješenje najkasnije do kraja mjeseca koji slijedi iza mjeseca u kojem su prestali uvjeti za utvrđivanje paušalnog dohotka i plaćanje paušalnog poreza na dohodak.

Godišnji paušalni porez na dohodak i prirez porezu na dohodak plaća se tromjesečno, do posljednjeg dana svakog tromjesečja, u iznosu koji je umnožak broja mjeseci tromjesečja za koje je obveza utvrđena i utvrđenog paušalnog mjesečnog poreza na dohodak sukladno članku 4. stavku 3. Pravilnika. Više plaćeni iznos poreza za proteklu kalendarsku godinu vraća se na zahtjev ili se prenosi u iduću kalendarsku godinu.

Smanjenje paušalno utvrđene porezne osnovice propisano je u čl.5 Pravilnika: “Porezni obveznici iz članka 2. stavka 1. ovoga Pravilnika koji samostalne djelatnosti obavljaju na području Grada Vukovara utvrđenog prema posebnom propisu o obnovi i razvoju Grada Vukovara, na potpomognutim područjima jedinica lokalne samouprave razvrstanih u I. skupinu po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske i na otocima prve skupine, plaćaju godišnji

paušalni porez na dohodak iz članka 4. stavka 1. ovoga Pravilnika u visini od 25% godišnjeg paušalnog poreza na dohodak[23]".

4.7. Olakšice kod samostalnih poslovnih djelatnosti

4.7.1. Poticaji istraživanja i razvoja

26.srpnja 2018. donesen je Zakon o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte u kojem su uređene potpore za istraživačko razvojne projekte. [24]Korisnici potpora su porezni obveznici poreza na dobit i poreza na dohodak koji su dužni voditi evidencije u poslovnim knjigama , posebno za svaki provedeni projekt u točno određenom poreznom razdoblju. Dokumentacija s evidentiranim i izračunatim troškovima daje se na uvid provedbenom tijelu , u ovom slučaju Hrvatskoj agenciji za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO). Krajnji davatelj potpore je Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta. Potpora je iznos umanjene porezne osnovice poreza na dobit /dohodak kao oblika porezne olakšice za istraživačko - razvojne projekte i studije izvedivosti. Istraživačko-razvojni projekt sadrži jednu ili više kategorija istraživanja. Radi se o temeljnom istraživanju, industrijskom istraživanju, studiju izvedivosti i eksperimentalnom razvoju. Korisnik može ostvariti pravo na maksimalnu potporu prema Zakonu o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte u iznosu 100% prihvatljivih troškova projekta za temeljna istraživanja te 50% prihvatljivih troškova za industrijska istraživanja i studije izvedivosti. Ukoliko je riječ o trošku za eksperimentalni razvoj može biti do 25% prihvatljivih troškova .

U određenim situacijama intenzitet potpore za industrijska istraživanja i eksperimentalni razvoj mogu biti uvećani do maksimalnog intenziteta od 80% prihvatljivih troškova. Ako se radi o srednjim poduzetnicima intenzitet potpora za

[23] Ibidem,čl 5.

[24] Zakon o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte NN 64/18

studije izvedivosti moguć je doseg uvećanja od deset postotnih bodova, dok je za male poduzetnike moguće uvećanje do dvadeset postotnih bodova.

Nadalje, ukupni iznos potpore za istraživanje i razvoj koje korisnik po projektu može ostvariti na temelju Zakona o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte je sljedeći: • za pretežno temeljno istraživanje: iznos u protuvrijednosti u kunama do 300.000,00 eura po poduzetniku po projektu, • za pretežno industrijsko istraživanje: iznos u protuvrijednosti u kunama do 200.000,00 eura po poduzetniku po projektu, za pretežno eksperimentalni razvoj: iznos u protuvrijednosti u kunama do 100.000,00 eura po poduzetniku po projektu, • za studije izvedivosti u pripremi istraživačkih djelatnosti: iznos u protuvrijednosti u kunama do 50.000,00 eura po studiji. (zakon)

Najviši ukupni zbirni iznos potpore za istraživačko-razvojni projekt koji pojedini poduzetnik može ostvariti na temelju Zakona o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte i drugih pravnih osnova je sljedeći:[25]

• Za pretežno temeljno istraživanje: iznos u protuvrijednosti u kunama do 40 milijuna eura po poduzetniku po projektu,

• Za pretežno industrijsko istraživanje: iznos u protuvrijednosti u kunama do 20 milijuna eura po poduzetniku po projektu,

• Za pretežno eksperimentalni razvoj: iznos u protuvrijednosti u kunama do 15 milijuna eura po poduzetniku po projektu,

• Za studije izvedivosti u pripremi istraživačkih djelatnosti: iznos u protuvrijednosti kuna do 7,5 milijuna eura po studiji

Korisnik ostvaruje potporu dodatnim umanjenjem porezne osnovice (UPO) za prihvatljive troškove istraživačko-razvojnih projekata odnosno za studije izvedivosti,

[25] https://hamagbicro.hr/bespovratne-potpore/programi-podrske-inovacijskom-procesu/drzavna-potpora-za-iri-projekte/

sukladno propisima o porezu na dobit odnosno porezu na dohodak, u sljedećim ukupnim postocima: [26]

• 200% prihvatljivih troškova projekta za temeljna istraživanja,

• 150% prihvatljivih troškova projekta za industrijska istraživanja,

• 125% prihvatljivih troškova projekta za eksperimentalni razvoj,

• 150% prihvatljivih troškova za studiju izvedivosti.

Prije početka aktivnosti pripreme projekta ,poduzetnici su dužni podnijeti prijavu za dodjelu državne potpore Ministarstvu za gospodarstvo, poduzetništvo i obrt koje kao provedbeno tijelo ima mogućnost uvida i nadzora nas korištenjem potpore radi otkrivanja mogućih nepravilnosti i nezakonitosti. Ukoliko se utvrdi kršenje uredbi iz čl2. spomenutog Zakona korisnik je dužan izvršiti povrat u apsolutnom iznosu dodijeljene potpore. Razdoblje realizacije projekta može trajati i do tri godine od početka projekta.

Prihvatljivi troškovi istraživačko-razvojnih projekata su sljedeći:
- Troškovi osoblja
- Troškovi amortizacije instrumenata i opreme
- Troškovi istraživanja koje se provodi na temelju ugovora, znanja i patenata koji se pribavljaju ili su licencijom ustupljeni od drugih strana po tržišnim uvjetima
- Troškovi savjetodavnih i sličnih usluga koje se upotrebljavaju isključivo za projekt
- Izdaci poslovanja (troškovi materijala, potrošne robe i sličnih proizvoda) nastali izravno kao posljedica projekta
- Dodatni režijski troškovi [27]

Nakon što Ministarstvo utvrdi da je korisnik iskoristio maksimalni intenzitet potpore za istraživanje i razvoj , dužan je pismeno obavijestiti korisnika i nadležno ministarstvo za financije. Izračun iskorištenja maksimalnog intenziteta potpore

[26] https://hamagbicro.hr/bespovratne-potpore/programi-podrske-inovacijskom-procesu/drzavna-potpora-za-iri-projekte/
[27] Zakon o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte, NN 64/18, čl10.

istodobno se izračunava uz bruto ekvivalent bespovratnog sredstva i apsolutni iznos potpore za svaki projekt.

4.7.2 Poticaji na temelju plaća novih radnika

Potpore za zapošljavanje su oblik državne potpore koje su uvedene s ciljem poticanja zapošljavanja nezaposlenih osoba prema evidenciji koju vodi Hrvatski Zavod za Zapošljavanje. Važno je naglasiti da su ove mjere dostupne i poduzetnicima koji djeluju profitno. Zavod dodjeljuje mjesečni paušalni iznos potpore neovisno o stvarnom trošku poslodavca, sukladno razini obrazovanja i mogućnosti korištenja porezne olakšice koja se razlikuje individualno za svakog korisnika.

Poslodavcima se dodjeljuje potpora po propisanim kriterijima . prvenstveno moraju biti osnovani najmanje unazad dvanaest mjeseci od dana podnošenja zahtjeva te imati najmanje jednog radnika unazad tri mjeseca neodređeno u punom radnom vremenu. Navedeni uvjet se neće morati primijeniti ukoliko se radi o djelatnosti obrta, samostalne djelatnosti ili OPG kod kojih se može koristiti potpora za jednu financiranu osobu prijavljenu na mirovinsko i zdravstveno osiguranje unazad šest mjeseci prijavljenog na puno radno vrijeme. Podnositelj ima pravo ponovno tražiti korištenje potpore ukoliko je nakon korištenja mjere zadržao zaposlenu osobu u radnom odnosu u svom trošku minimalno šest mjeseci od dana prestanka djelovanja potpore ili u sljedećim uvjetima:[28]

- Dobrovoljnog prestanka zaposlenja jednog radnika

- Nesposobnosti za rad radnika, odlaska u mirovinu ili smrti radnika,

- Dobrovoljnog pristanka radnika na skraćivanje radnog vremena

[28] https://mjere.hzz.hr/app/uploads/2022/12/POTPORE-ZA-ZAPOSLJAVANJE.pdf

- Od poslodavca izjavljenog izvanrednog otkaza, osobno uvjetovanog otkaza, otkaza uvjetovanog skrivljenim ponašanjem radnika, otkaza zbog nezadovoljavanja na probnom radu ili otkaza zbog ne polaganja stručnog ispita (ako je primjenjivo).

Mladima koji nemaju stečeno radno iskustvo, omogućena je mogućnost zapošljavanja u potpunosti financirana od strane Hrvatskog zavoda za zapošljavanje. HZZ se obvezuje refundirati troškove uplata u mirovinsko osiguranje ili isplaćivati novčanu pomoć. Cilj mjere , jedne od donesenih Vladinih mjera za gospodarski oporavak ,čiji je cilj zapošljavanje mladih visokoobrazovanih do 29. godina ili mladih do 25 godina sa završenom trogodišnjom ili četverogodišnjom školom sa stažem od najmanje šest mjeseci u evidenciji nezaposlenih.

4.7.3. Državne potpore

Poduzetnici u sve većoj mjeri koriste mjere državne potpore, subvencije i poticaje osnivajući razne oblike poduzetničke djelatnosti[29]. Državna potpora se može definirati kao oblik novčane pomoći države u obliku transfera novca. Zauzvrat država očekuje ispunjene određenih uvjeta od strane poduzetnika.

Vlada je prvi siječnja 2024. na sjednici donijela odluku o donošenju smjernica politike državnih potpora za razdoblje 2024. -2026. Trogodišnjim programom Vlada nastoji unaprijediti gospodarsku politiku i zadovoljiti više ekonomske ciljeve sa svrhom što višeg usklađivanja s europskim politikama. Treba naglasiti da se sredstva dobivena od strane Europske Unije smatraju državnim sredstvima ako nacionalna tijela imaju diskrecijsko pravo odlučivanja o upotrebi tih sredstava. U spomenutoj Vladinoj odluci nabrojane su i državne potpore za male i srednje poduzetnike:[30]

– Ulaganje

– Povećanje broja novozaposlenih kod korisnika

[29] Hrvatska obrtnička komora, Pravo na potporu, NAJNOVIJI ODGOVORI NA PITANJA VEZANA UZ POTPORU ZA OČUVANJE RADNIM JESTA OBRTNIKA I NJEGOVIH RADNIKA-07-04-2020.pdf (hok.hr)
[30] https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/full/2024_01_3_59.html

– Savjetodavne usluge

– Sudjelovanje na sajmovima

– Pristup financiranju, uključujući rizično financiranje, kao i rizično financiranje u obliku poreznih poticaja za privatne ulagače koji su fizičke osobe

– Troškovi malih i srednjih poduzetnika koji sudjeluju u projektima CLLD-a

– Pomoć mikropoduzetnicima u obliku javnih intervencija koje se odnose na opskrbu električnom energijom, plinom ili toplinskom energijom

– Pomoć malim i srednjim poduzetnicima u obliku privremenih javnih intervencija koje se odnose na opskrbu električnom energijom, plinom ili toplinskom energijom proizvedenom iz prirodnog plina ili električne energije kako bi se ublažio učinak povećanja cijena nakon ruske ratne agresije na Ukrajinu.

Najveća odgovornost je na davateljima državnih potpora čiju će izradu prijedloga u okvirima proračunskih ograničenja ocijeniti Ministarstvo financija.

4.7.4. Preneseni gubitak

Porezni obveznik ima pravo na prijenos poreznog gubitka u razdoblju od pet godina [31]. Iako umanjenje porezne osnovice ovim putem nije moguće kod nijednog izvora dohotka ,iznimka je napravljena kod ostvarenog dohotka od samostalnih djelatnosti . prijenos poreznog gubitka nije moguć ukoliko se radi o neiskorištenom osobnom odbitku. Ostvareni porezni gubitak jednak je negativnoj osnovici pri izračunu prihoda i rashoda. Iznos gubitka ne mora odgovarati gubitku u poslovanju zbog korigiranja prihoda kojim se umanjuje porezna obveza i porezno nepriznatih rashoda. Porezni gubitak, načelno će biti manji zbog porezno nepriznatih rashoda . Iznos se pokriva iz zadržane dobiti i rezervi prethodnih godina , ili ukoliko ne postoje podmirivati će se iz dobiti budućih razdoblja. Ovim načinom se omogućava poduzetnicama da gubitkom iz poslovanja u ranijim razdobljima umanje poreznu osnovicu podmirivanjem iz priljeva dobiti budućeg razdoblja. Porezna obveza će biti manja, a ostvarena dobit veća. Porezni obveznik na dobit koji je prešao na plaćanje poreza na dobit, bilo po vlastitoj odluci ili po sili zakona, pri utvrđivanju porezne obveze ima pravo iskoristiti

[31] Prijenos poreznog gubitka | TEB poslovno savjetovanje

porezne gubitke koje je ostvario dok je bio obveznik poreza na dohodak, ako nisu stariji od pet godina.

5. Poslovne knjige i evidencija

Porezni obveznici koji obavljaju samostalnu djelatnost, dužni su upisati se u registar poreznih obveznika poreza na dohodak i utvrđivati dohodak na temelju podataka iz poslovnih knjiga i evidencija. Poslovne knjige i evidencije su knjiga primitaka i izdataka, popis dugotrajne imovine, knjiga prometa i evidencija o tražbinama i obvezama.

5.1.Knjiga primitaka i izdataka

Prema čl. 29 Zakona, porezni obveznici koji obavljaju samostalnu obrtničku djelatnost, te djelatnost slobodnih zanimanja trebaju utvrđivati dohodak na temelju podataka iz poslovnih knjiga i evidencija[32]. Prilikom obavljanja samostalne djelatnosti (obrtničku, djelatnost slobodnih zanimanja, djelatnost poljoprivrede i šumarstva),porezni obveznik dužan je voditi evidenciju poslovnih primitaka i izdataka i shodno tome utvrditi dohodak u knjizi primitaka i izdataka (obrazac KPI). Primici i izdaci se utvrđuju po „načelu blagajne“ što znači da uplata primitaka i isplata izdataka treba biti sprovedena. Prije same izrade godišnje porezne prijave treba provjeriti točnost i validnost unesenih podataka u knjizi primitaka i izdataka.

Ukoliko, priljevi i odljevi nisu novčano iskazani njihova se evidencija vodi kao primitci i izdatci u naravi čija je vrijednost ekvivalentna tržišnoj cijeni.

Primitci ostvareni u inozemstvu u stranoj valuti preračunavaju se u vrijednost eura prema tečaju HNB-a na dan primitka. Ukoliko dan primitka nije moguće utvrditi, preračunavanje primitka HNB će obavit 31.12. godine u kojoj je ostvaren. Ukoliko

[32] Zakon o porezu na dohodak, NN 115/16,151/22,114/23,čl 34.

je riječ o kraćem poreznom razdoblju preračunat će se na kraju mjeseca s kojim završava to porezno razdoblje.[33]

Osim plaćanja i naplate u gotovini i puem žiro-računa, obveznici poreza na dohodak plaćaju i naplaćuju prodana dobra i usluge i na drugi način, odnosno drugim instrumentima plaćanja. Pritom se prodana roba ili usluge smatraju naplaćenim, a nabavljena roba i usluge plaćenima te se knjiže kao primitak i izdatak u obrazac KPI u trenutku.

Primici su sva dobra koja su poreznom obvezniku pritekla u poreznom razdoblju.

Poslovnim primicima koji se ne bilježe u obrazac KPI (iako će neki od njih biti evidentirani kao uplata na izvatku žiro-računa) smatraju se:

- Primljeni krediti i zajmovi od banaka i drugih fizičkih i pravnih osoba,
- Primljene pozajmice vlasnika (uplaćene na žiro- račun)
- Izuzimanja financijske imovine odnosno isplata novca za osobne potrebe vlasnika, tj. za potrebe koje nisu u vezi s obavljanjem djelatnosti,
- Prolazne stavke - novac primljen u ime i za račun druge osobe (npr. za biljege, takse i sl.)
- Nadoknade za vrijeme bolovanja vlasnika obrta i ostalih samostalnih zanimanja primljene od HZZO-a,
- Dospjela, a nenaplaćena potraživanja od kupaca.

Poslovni izdaci kod samostalnih djelatnosti izravno su vezani za obavljanje djelatnosti te nastaju u trenutku plaćanja obavljenih usluga.

Sukladno Pravilniku: poslovni izdatak nastaje:

- U trenutku plaćanja gotovinom,

[33] Ibidem, NN 115716,151/22,čl.12

- Ako se plaćanje obavlja s računa (negotovinsko plaćanje) u trenutku kada organizacija ovlaštena za platni promet izvrši primljeni nalog za plaćanje,
- U trenutku predaje čeka,
- Prijenosom primljene mjenice (od dužnika) na vjerovnika - indosiranje mjenice,
- Naplatom mjenice od strane vjerovnika (izvadak sa žiro-računa),
- Kod plaćanja kreditnom karticom u trenutku plaćanja sa žiro-računa obrta kartičaru (Diners Club i dr)

Poslovnim izdacima ne smatraju se izdaci koji su nastali s osobnim potrebama poreznog obveznika ili nisu nastali s namjerom ostvarivanja poreznih primitaka. Npr. : plaćeni porez na dohodak, PDV, porez na nasljedstva i darove, izdaci za novčane kazne i prekršaje(sudski troškovi), otplate glavnice kredita i zajmova i ostali koji se ne mogu jasno odvojiti od osobnih izdataka. Ovakvi izdaci se ne evidentiraju u obrascu KPI.

Obrazac KPI

KNJIGA PRIMITAKA I IZDATAKA

- iznosi u eurima i centima -

I. OPĆI PODACI O POREZNOM OBVEZNIKU														
1. NAZIV DJELATNOSTI								ŠIFRA DJELATNOSTI						
2. IME I PREZIME PODUZETNIKA/NOSITELJA ZAJEDNIČKE DJELATNOSTI														
3. ADRESA PREBIVALIŠTA /UOBIČAJENOG BORAVIŠTA														
4. OIB PODUZETNIKA/NOSITELJA ZAJEDNIČKE DJELATNOSTI														
II. PODACI O PRIMICIMA														
R. BR.	NADNEVAK PRIMITKA / IZDATKA	BROJ TEMELJNICE	OPIS ISPRAVA	PRIMICI			PDV U PRIMICIMA	UKUPNI PRIMICI	IZDACI			PDV U IZDACIMA	IZDACI IZ ČL. 33. ST. 1. T. 1. I 5.	UKUPNO DOPUŠTENI IZDACI
				U GOTOVINI	NA RAČUN	U NARAVI			U GOTOVINI	PUTEM RAČUNA	U NARAVI			
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9 (5+6+7-8)*	*10*	*11*	*12*	*13*	*14*	*15 (10+11+12-13-14)*

5.2.Knjiga prometa

Knjiga prometa je oblik dokumentacije u koju se na kraju radnog dana ili najkasnije prije početka sljedećeg upisuju primici u novcu i u čekovima . U slučaju paušalnog oporezivanja, zabilježeni su i prihodi ostvareni bezgotovinskim transakcijama. Ako se podaci o dnevnom gotovinskom prometu već prate u Knjizi primitaka i izdataka ili drugim relevantnim evidencijama na mjestu transakcija, tada nije potrebno dodatno voditi Evidenciju prometa. U slučaju da se prodaja obavlja na više lokacija, za svako prodajno mjesto, trgovinu ili drugo, vodi se posebna Evidencija prometa.[34]

Obveznici poreza na dohodak koji nisu obvezni plaćati PDV, jednako kao i obveznici poreza na dohodak koji vode evidenciju dnevnog prometa propisanu posebnim zakonima u točno određenim rokovima, nisu dužni voditi evidencije za Knjigu prometa.[35]

Obrazac knjige prometa (Obrazac KPR) propisan je Pravilnikom o porezu na dohodak i njegov je sastavni dio.[36]

---

[34] https://www.hok.hr/gospodarstvo-isavjetovanje/obrasci-za-poslovanje-obrta/knjiga-prometa-obrazac-kpr
[35] Knjiga prometa – Obrazac KPR | Hrvatska obrtnička komora (hok.hr)
[36] https://www.hok.hr/gospodarstvo-isavjetovanje/obrasci-za-poslovanje-obrta/knjiga-prometa-obrazac-kpr

Obrazac KPR

KNJIGA PROMETA

- iznosi u eurima i centima -

I. OPĆI PODACI O POREZNOM OBVEZNIKU						
1. NAZIV DJELATNOSTI				ŠIFRA DJELATNOSTI		
2. IME I PREZIME PODUZETNIKA / NOSITELJA ZAJEDNIČKE DJELATNOSTI						
3. ADRESA PREBIVALIŠTA/UOBIČAJENOG BORAVIŠTA						
4. OIB PODUZETNIKA/NOSITELJA ZAJEDNIČKE DJELATNOSTI						
II. PODACI O POSLOVNOJ JEDINICI						
1. NAZIV						
2. ADRESA						
R. BR.	NADNEVAK	BROJ TEMELJNICE	OPIS ISPRAVA O PRIMICIMA U GOTOVINI	IZNOS NAPLAĆEN U GOTOVINI / ČEKOVIMA	IZNOS NAPLAĆEN BEZGOTOVINSKIM PUTEM[1]	UKUPNO NAPLAĆENI IZNOS
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7 (5+6)*

5.3.Utvrđivanje dohotka na obrascu DOH

Prije utvrđivanja ostvarenog dohotka od samostalne djelatnosti na kraju poreznog razdoblja(kalendarske godine) i sastavljanje godišnje porezne prijave potrebno je obaviti zaključavanje Knjige izdataka i primitaka.[37] Razlika između iznosa ukupno naplaćenih primitaka i ukupno plaćenih porezno dopustivih izdataka je iznos ostvarenog dohotka od samostalne djelatnosti koji se iskazuje se u Pregledu poslovnih primitka i izdataka ,te se kao takav unosi u godišnju poreznu prijavu – u Obrazac DOH. Ukoliko tijekom godine dođe do prestanka poslovanja poreznog obveznika, Obrazac KPI će se zaključati i za to skraćeno porezno razdoblje.

Godišnju poreznu prijavu dužan je podnijeti :

[37] https://www.hok.hr/gospodarstvo-isavjetovanje/obrasci-za-poslovanje-obrta/knjiga-prometa-obrazac-kpr

• Porezni obveznik ako u poreznom razdoblju ostvari dohodak od samostalne djelatnosti odnosno od djelatnosti obrta, djelatnosti slobodnih zanimanja, djelatnosti poljoprivrede i šumarstva i djelatnosti po osnovi kojih se dohodak utvrđuje i oporezuje kao dohodak od samostalne djelatnosti na temelju poslovnih knjiga

• Porezni obveznik - rezident za dohodak od nesamostalnog rada koji, prema posebnom zakonu, ostvari kao član posade broda u međunarodnoj plovidbi neovisno o broju dana provedenih na brodu u međunarodnoj plovidbi.

Obrazac za priznavanjem prava u posebnom postupku (Obrazac ZPP-DOH**)** , mogu podnijeti porezni obveznici kako bi iskoristili propisana prava na umanjenje dohotka tj. radi priznavanja poreznih olakšica, temeljem dostave podataka kojima Porezna uprava ne raspolaže, a bitnih za utvrđivanje prava na:

- Dio osobnog odbitka za uzdržavane članove uže obitelji i/ili djecu,

- Dio osobnog odbitka za utvrđenu invalidnost (vlastitu i/ili uzdržavanih članova uže obitelji i/ili djece),

- Umanjenje poreza na dohodak od nesamostalnog rada po osnovi prebivališta i boravka na potpomognutom području I. skupine i području Grada Vukovara, a za koje podaci nisu upisani na poreznoj kartici, te

- Dio osobnog odbitka za plaćene doprinose za zdravstveno osiguranje u tuzemstvu ili dana darovanja.

Obrazac ZPP-DOH podnose i oni porezni obveznici:

- Koji žele preraspodijeliti dio osobnog odbitka za uzdržavane članove uže obitelji i/ili djecu

- Koji su platili porez na dohodak u inozemstvu te žele da im se uračuna u tuzemnu poreznu obvezu

- Koji žele isplatu povrata više plaćenog poreza na određeni račun (ukoliko ih ima više) i

- Nasljednici koji podnose godišnju poreznu prijavu u ime umrle osobe.

Mogućnost djelovanja više supoduzetnika unutar zajedničkog obrta regulirana je Zakonom o Obrtu. Zajednički ostvaren dohodak unutar obrta nositelj je dužan prijaviti nadležnoj ispostavi Porezne uprave na Obrascu DOH-Z najkasnije do 31. siječnja iduće godine. Dohodak od zajedničke djelatnosti obrta, slobodnih zanimanja, poljoprivrede i šumarstva te od zajedničke imovine i imovinskih prava utvrđuje se kao jedinstven te se kao takav prijavljuje na obrascu DOH-Z– Prijava o utvrđenom dohotku od zajedničke djelatnosti. Evidencija primitaka i izdataka svakog supoduzetnika ponaosobno evidentira se u zajedničkom obrascu KPI, neovisno o veličini grupacije. Ukupan dohodak se dijeli svakom članu individualno kako je definirano prethodno potpisanim Ugovorom. Ukoliko nije došlo do sklapanja ugovora ostvareni će se dohodak ravnomjerno podijeliti članovima zajedničkog obrta. Pravovremeno, nositelj obavještava članove o količini ostvarenog dohotka i raspodijeljenog dijela na temelju prijevremenog rješenja kako bi oni mogli predati DOH poreznu prijavu do kraja siječnja.

PRIJAVA POREZA NA DOHODAK ZA _____ GODINU

1. OPĆI PODACI					
1.1. IME I PREZIME / IME RODITELJA:					
1.2. ADRESA (mjesto, ulica i kućni broj):					
1.2.1. Telefon:		**1.2.2. Adresa elektroničke pošte:**			
1.3. OIB:					
1.4. Potpomognuta područja[1] i područje Grada Vukovara (zaokružiti): DA / NE					
1.5. PREBIVALIŠTE/UOBIČAJENO BORAVIŠTE TIJEKOM GODINE					
R. br.	Razdoblje	Država	Mjesto	Ulica i kućni broj	Potpomognuta područja i područje Grada Vukovara[2]
1.	od do				
2.	od do				
3.	od do				
1.6. INVALID I HRVATSKI RATNI VOJNI INVALID IZ DOMOVINSKOG RATA (HRVI)					
R. br.	Razdoblje invalidnosti	HRVI DA / NE	oznaka invalidnosti[3] (zaokružiti)		postotak invalidnosti (ispunjava HRVI)
1.	od do		I	I*	
2.	od do		I	I*	
1.7. BROJ RAČUNA:					
OTVOREN U (NAZIV I SJEDIŠTE):					
1.8. PODACI O OPUNOMOĆENIKU / POREZNOM SAVJETNIKU					
1.8.1. NAZIV / IME I PREZIME:					
1.8.2. ADRESA SJEDIŠTA / PREBIVALIŠTA / BORAVIŠTA:					
1.8.3. OIB:					

2. PODACI O UZDRŽAVANIM ČLANOVIMA UŽE OBITELJI						
R. br.	IME I PREZIME/SRODSTVO	OIB	INVALID (I ili I*)	RAZDOBLJE KORIŠTENJA OD / DO	OSOBNI ODBITAK DIJELI SE S OSOBOM	
					OIB	POSTOTAK OSOBNOG ODBITKA
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						

3. PODACI O UVEĆANJU OSOBNOG ODBITKA ZA	**IZNOS (u eurima i centima)**
3.1. PLAĆENE DOPRINOSE ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE U TUZEMSTVU	
3.2. DANA DAROVANJA	
3.3. UKUPNO (3.1. +3. 2.)	

Slika 2. https://www.porezna-uprava.hr/HR_obrasci/Stranice/PrijavaDOH.aspx

Obrazac P-PPI je obvezan za sve obveznike bez obzira jesu li u sustavu PDV-a. Dolazi kao prilog godišnjoj poreznoj prijavi samostalnih obrtničkih djelatnosti obveznika poreza na dohodak na obrascu DOH. Evidencija podataka o ukupnim primicima i izdacima se preuzima se KPI obrasca.

6. Zaključak

Porez na dohodak jedan je od najsloženijih oblika poreza koji se javlja pojavom industrijalizacije. Ključ uspješnog oporezivanja je sposobna i dobro organizirana porezna uprava unutar svake jurisdikcije sa popratnim uređenim sustavom evidencije podatka za utvrđivanje iznosa poreza. Porez na dohodak u Republici Hrvatskoj plaća se i utvrđuje u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak. Porezni obveznik je svaka fizička osoba koja ostvaruje dohodak na osnovu obavljene djelatnosti na državnom teritoriju. Izvori dohotka su primici od nesamostalne djelatnosti, imovine i imovinskih prava, kapitala i drugih primitaka.

Dohodak od samostalne djelatnosti odnosi se na dohodak od obrta i s obrtom izjednačenih djelatnosti, dohodak od slobodnih zanimanja i dohodak od poljoprivrede i šumarstva. Dohodak od samostalnih djelatnosti je razlika između poslovnih primitaka i poslovnih izdataka nastalih u poreznom razdoblju koji se prema novčanom načelu smatraju naplaćenima. Primici po osnovi samostalnih djelatnosti su sva dobra (novac, stvari, materijalna prava, usluge i drugo) koja su poreznom obvezniku u okviru njegove samostalne djelatnosti pritekla u poreznom razdoblju. Izdaci po osnovi samostalnih djelatnosti su svi odljevi dobara poreznog obveznika tijekom poreznog razdoblja radi stjecanja, osiguranja i očuvanja poslovnih primitaka.

Iznos poreza na dohodak moguće je utvrditi prema stvarno nastalim primicima i izdacima ili na paušalno utvrđenu osnovicu ukoliko porezni obveznik ne ulazi u sustav oporezivanja porezom na dodanu vrijednost. Iznos poreza na dohodak uvećava se za iznos prireza propisanog odlukom lokalnih jedinica. Zakon o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte propisane su poticaji za istraživanje i razvoj. Uz spomenute olakšice treba spomenuti i poticaje na temelju plaća novih radnika s ciljem poticanja zapošljavanja mladih, državne potpore kao oblik subvencije države te prenesene gubitak koji je kao takav dopušten samo kod oporezivanja dohotka od samostalnih djelatnosti u petogodišnjem razdoblju.

Porezni obveznik koji obavlja samostalnu poslovnu djelatnost dužan je voditi evidencije u poslovnim knjigama. Knjiga primitaka i izdataka sadrži popis ,za račun izdanih primitaka i izdataka, kao i osobne podatke poreznog obveznika. Prema evidenciji prihoda i rashoda utvrđuje se obrazac KPI. Može biti izračunat i za kraće

porezno razdoblje od zakonski propisanog roka od 12. mjeseci ukoliko dođe do prestanka obavljanja djelatnosti. Knjiga prometa oblik je dokumentacije u koju se na kraju radnog dana ili najkasnije prije početka sljedećeg, upisuju primici u novcu i u čekovima. zbog utvrđivanja ostvarenog dohotka od samostalne djelatnosti

Na kraju kalendarske godine obavljanje se zaključavanje Knjige primitaka i izdataka u KPI obrascu. Evidentirani i provjereni podaci se unose u godišnju poreznu prijavu – Obrazac DOH koju je dužan podnijeti porezni obveznik koji ostvaruje dohodak od samostalne poslovne djelatnosti.

7. Literatura

1. Zakon o porezu na dohodak , Narodne novine 115/16, 121/19, 32/20, 138/20, 151/22,114/23
2. Pravilnik o porezu na dohodak, Narodne Novine 10/2017
3. Pravilnik o paušalnom oporezivanju samostalnih djelatnosti, Narodne Novine 1/20
4. Zakon o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte, Narodne Novine 64/18
5. Jelčić, B. (2011) Porezi: opći dio. Zagreb: Visoka poslovna škola Libertas (str.119,120)
6. Javorović, M. (2015) Porez na dohodak u Republici Hrvatskoj, Financije i pravo, 3 (1), str. 83-100.
7. Hrvatski fiskalni sustav, Šimović J., Arbutina H., Mijatović N., Rogić Lugarić T., Cindar S.
8. Mijatović, M. (2007) Razmatranje teorijskih pristupa osnovnim institutima uređenja oporezivanja dohotka, Rev. soc. polit., god. 14, br. 3-4, str 289-311, Zagreb 2007

INTERNET IZVORI:

9. Ministarstvo financija, Porezna uprava, porez na dohodak dostupno na: https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/porez_na_dohodak.aspx
10. https://www.isplate.info/clanak.aspx?idc=51
11. Središnji državni portal, Porez na dohodak, dostupno na: https://gov.hr/hr/porez-na-dohodak/1466
12. Ministarstvo financija, Porezna uprava, porez na dohodak od samostalne djelatnosti dostupno na:https://www.porezna-uprava.hr/pozivni_centar/Stranice/Dohodak-od-samostalne-djelatnosti.aspx
13. Ministarstvo financija, Porezna uprava, godišnji paušalni dohodak dostupno na:https://www.poreznauprava.hr/baza_znanja/Stranice/GodisnjiPausalniDohodakSamostaDj.aspx
14. HAMAG BICRO, Državna potpora za istraživačko-razvojne (IRI) projekte, dostupno na: https://hamagbicro.hr/bespovratne-potpore/programi-podrske-inovacijskom-procesu/drzavna-potpora-za-iri-projekte/
15. Hrvatski zavod za zapošljavanje ,potpore za zapošljavanje dostupno na:https://mjere.hzz.hr/app/uploads/2022/12/POTPORE-ZA-ZAPOSLJAVANJE.pdf
16. Hrvatska obrtnička komora, Pravo na potporu- https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/full/2024_01_3_59.html
17. Prijenos poreznog gubitka | TEB poslovno savjetovanje- https://www.teb.hr/novosti/2018/prijenos-poreznog-gubitka/
18. Hrvatska obrtnička komora – obrazac KPR, dostupno na: https://www.hok.hr/gospodarstvo-isavjetovanje/obrasci-za-poslovanje-obrta/knjiga-prometa-obrazac-kpr
19. Hrvatska obrtnička komora, Prijava dohotka od zajedničke djelatnosti, dostupno na: https://www.porezna-uprava.hr/HR_obrasci/Stranice/PrijavaDOH.aspx
20. Hrvatska obrtnička komora, Knjiga primitaka i izdataka – obrazac KPI, dostupno na: https://www.hok.hr/gospodarstvo-i-savjetovanje/obrasci-za-poslovanje-obrta/knjigaprimitaka-i-izdataka-obrazac-kpi
21. Osobni dohodak (plaće): https://www.isplate.info/clanak.aspx?idc=51